

ଶ୍ରୀମତୀ ବି ଆମା

ଶ୍ରୀମତୀ ପ୍ରେମ କଥା —

ଶ୍ରୀମତୀ ପ୍ରେମ କଥା

1924

16-7-24
10091

ପ୍ରକାଶକ,
ନବନିର୍ମାଣ ଶାଂକରାଚାରୀ ଚଉପା

ପ୍ରକାଶକ,
ଉପେନ୍ଦ୍ର ଭଞ୍ଜ, କଟକ

ପ୍ରକାଶକ:—

ବିଦେଶୀୟ ପ୍ରକାଶକ, ଆମିଆ—ଆମିଆପାଟ

୧୧୫୪୧

હિંદી પ્રેમકથા.

અમારી ડીપીમાંથી પ્રગટ
અમારો અવાજ
મહારાષ્ટ્રી ડીપીમાંથી પ્રગટ

જ્યાં ધર્મની ધારા મધુર પ્રેમનાં ઝરણાં ઝરે
જ્યાં પૂર્વની ગહોઝગાલી હાલપણ નજરે પડે,
તે પૂરણ પાવન દેશ હિંદુસ્તાન જમ ગહરે છે,
ગાના કથા ગીતા તણી જ્યાં નિત્ય વહેતી નહેરે છે.

અને એ કાળ જુના પુરણ પ્રસિદ્ધ આ ભારત દેશનીજ પૂર્વના જમાનાની આ એક કથા છે, કે જેમાં કેસ્મીર, ને શાહીમારની આસપાસના સુંદર દિવ્ય પ્રદેશોમાં વસતી પ્રગળો પ્રેમ ઇતિહાસ રણુ થાય છે.

દિમાલયની સરહદ પર પુરાતની કાળનો પુરાવો આપતી તે જુની મસ્જિદ કબી હતી, ને તેની પાડોશમાં એક વિશાળ રાજમહેલ હતો, જેમાં ખુદાના મહિમાને પુરેપુરી રીતે નિહ જણનાર સુલતાન અમદુલ રહમાન રહેતો હતો છતાં પણ જ્યારે જ્યારે મસ્જિદમાં મુસ્લાની નિમાજની યાગ સંભળાતી ત્યારે ત્યારે તે પોતાનો સુલતાની દોરહમામ દીલથી છોડી ખુદાની બંધગીમાં જોડાતો.

સુલ્તાનની બેઠમ સુલ્તાના મનવર અલ રહીમા એક આદેશ સ્વી હતી, ને સુલ્તાનને જીગરના પ્રેમથી ચલાતી હતી. કે જેના શુભ ફળ તરીકે ખુદાએ શાહજાદા અલિરહીનની તે પ્રેમી બેઠાને નવાજેશ કીધી હતી.

અલિરહીન જરાનીના પુરુષારમ હતો, છતાં દરેક જનના રજવાડી દુરગુણોથી દુર હતો; ફક્ત એા શિકારના શોખ બેદહ હતો. દર સવાર થયા વગર રહે, તોજ તે શિકારે ગયા વગર રહે. આજે પણ સુરોદ્ધય થતાં સુલ્તાનાએ ફરજની નમાજ પુરી કરી ત્યાં ધનુષ્ય બાણ સજી શાહજાદો શિકારે જરાની રજા લેવા આવી પહોંચ્યો.

સુલ્તાનાએ શાહજાદાને એવથી હદય સાથ ચાંપી કહ્યું “એટા તારી વખતો વખતની ઝેરવાજરીથી તારા નિતા બહુજ નારાજ થાય છે, હો તારા શિકારના શોખને કંઈક કાણમાં રાખ તો દીક.”

“માતા, શિકાર ખેલવો એતો રાજવંશીઓની ફરજ છે, અને તે શીવાય મેને પશુ નથી” ધણુજ પ્રેમથી શાહજાદાએ કહ્યું, ને સ્નેહાળ માતાથી તેને શકવાનું ન બની શક્યું, તે ગયો, પણ માતાને વિચારમાં મુકતો ગયો.

શું તે દીવસાના દીવસો શિકારની રમતમાંજ રોકતો હશે? રાણીએ શંકાશીલ થઈ મન સાથ સવાલ કયો. ને કંઈક દીલમાં નવો વિચાર-નવો વહેમ આવતાં તેણે સુલ્તાનના દરબારના સરદાર હસનઅલી ખાનને શાહજાદાની લીલચાલ છુપી રીતે જાણી લેવા ફરમાન મોકલાવ્યું.

ત્યારે શું શાહજાદો પણ કર્મ કંડા પાણીમાં રમતો હતો? બનવાં જોગ છે, એમ પણ હોય, જુવાન જીગરને કંડા પાણીના માપ મેળવવાં મુશ્કેલ છે પરંતુ ચાલો આપણે શાહજાદાની પાછળ પાછળ જાએ, તો કંઈ પતો લાગશે.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાયિટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૧૫૪૯ વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ રિંદા યેહોશુ

વિષય ૬-૩

તે જવાન શાહજાદો વસંતથી છવાયેલાં વન વિપવન પસાર કરતો એક વૃક્ષ
આમળ આવી પહોંચ્યો. અને પોતાનો આદર્શથી પોતાક કિતારી સધારણ મુસલમાનના
પોતાક ધારણ કર્યો, ને પછી આમ તેમ જોઇ કિતાવને પંગલે આમળ વાંધ્યો.
તે જોઈને મસ્જિદનાં ખંડિયેર આમળ ઉમેલા ધાસની વચ્ચે આવી ઉભો રહ્યો.
તે જોઈને ઉપર નીચે દ્રષ્ટિ કરતો કાઢતો આતુરતાથી રાહ જોતો હોય એમ જણાતું
હતું. તેના હૃદયની આતુરતા આખરે મુખમાંથી બહાર પડી, તે ધીમે ધીમે બળડ્યો

પળ પળ ગણું પ્યારી વિરદની, હું છુપાયો ધાસમાં;

છે સમય શાદીનો હવે, નજીકના આ માસમાં

અને હા? તેના હૃદયના ઉદ્ગારોજ તેના પ્રેમની મનોદશા જણાવતા ને તે
બાલો હજી બોલવા પુરા થયા એટલામાં તો સ્વામીથી એક—

છલકતી ધુવા મલકતી મુખ મધુરં તે દસી,

જણે અપ્સરા સ્વર્ગની સસાર પર આવી વસી

એવી એક અતી મુંદર ગોરાંગી પરીચુરત જોબનવંતી કુમારીકા આવતી નજરે
પડી. અહા તેની મુંદરતાની સરિતા છલકતી હતી, તે જોબનની શોભાનું વર્ણન કરવું
મુશ્કેલ હતું. તેણીએ નાગની કૃષ્ણ જેટી બને બાળુ છુટી મુકેલી વેણીઓ પર લકઠા-
વેલાં તાળાં મુલાખોએ તેના સૌંદર્યમાં શ્રદ્ધિ કરી હતી ને—

“પ્રલ વેણીની શોભા ધણી, જણે નાગ મરતક પર મણી”

એવો ભાસ જોનારને થાય તો તે સ્વભાવિક હતું. તે આવી, આવીને સાથે વિષ-
જનક લાવી તે ગામડીયાંના વેશમાં ઉભેલા શાહજાદાને આહ્વાનથી પડી જણે વૃક્ષથી
વેલી નીંટાઈ પડી.

સ્નેહનાં પ્રદ આહ્વાન દેવાયાં ને લેવાયાં, ચુંબનોનો તો ત્યાં વરસાદ વરસી
રહ્યો ને પછી તે ક્યાની ધંટડી જેવા મધુર અવાજને બોલવાની વેળા મળી તેણીએ
પ્યારે આસકના ચુંછળાવાળા બાલ સાથે રમત કરતાં કહ્યું, પ્રિયતમ અધારાધેરા આ-
કાશને જેમ બડી ગામડાદાને આજનાજ પ્રકાશિત કરે છે તેમ તારી હાજરી મારા હૃદય
આકાશને બરે છે.”

“વાલી હવે હું સદાને માટે તારી હાજરી પુરીશ બોલ પછી કંઈ મુજબજ
રહેશે કે? એક વધુ ચુંબન દેતાં પોતે લાવેલ અલંકારો તે મધુરીને પહેરાવતાં તે
જોઈને કહ્યું, પ્રલ અસોસ તે પ્રેમીઓ ક્યાં જણતાં દતાં કે તેઓના મુખી તરબોની
પાછળ ભાવીના અવકર મોજાં વિછળતાં હતાં, અરે તે પ્રણયી પંખીકાં ક્યાં જણતાં
હતાં કે તેઓની પાછળ પારધીની જળ પથરાતી હતી?

અને તેમજ હતું મુલતનાની આરાથી હસનઅલી ખાન ને તેનો સાથી શાહ-
જાદાને આ સુંદર ગામડીયણ સાથે પ્રેમ કરતો નિરાળી તે પ્રેમ સંસ્થાને શંકયા
આમ તેમ દોડધામ કરી રહ્યા હતા. કંઈ છુપી બાજુ રમી રહ્યા હતા, પરંતુ અત્યારે તે
ભાવીના બેઠથી અમણ આસક માણુક તો સ્વર્ગિય સુખ મણુતાં અત્યારે આનંદ
સિંદુરમાં તરતાં હતાં.

શાહજાદાએ પ્રેમથી ચુંબન લઈ છુટા પડતાં કહ્યું “પ્રિયા હવે જેમ બને તેમ આપણાં
લગ્નની મંજુરી હું મારા પિતા પાસથી જલદી મેળવી રાખીશ—ને એમ કહી એક અતિમ
આહ્વાન આપી તે છુટા પડ્યાં, અત્યમ હૈયે-ખરેખર પ્રેમની બલિહારી છે.

શાદગદો ફરી પેલા દૃક્ષ તમે આવી પોતાનો રજવાડી પોષાક પહેરી અને પછી પોતાના મહેલમાં આવી પહોંચ્યો, કે જે વખતે તેનો પિતા તેનીજ આગુસ્તાથી શાદ ગેતો હોય એમ જણાતું હતું, શાદગદો આવતા તેને હર્ષથી તે બાપે હેમાસાથ યાંથી પોતાની નજદીક ખેસાડ્યો, ને શાદગદાને પોતાની પ્રિયની વાત છેડવાની સારી 1૬ મળી પણ અફસોસ, તે શરમને લીધે બાપ આગળ બોલો ન શક્યો એટલામાં બાપેજ તે વાત છોડી, “એટા જ્યારે જ્યારે હું તારી શાદીની વાત છોડું છું ત્યારે ત્યારે તું, ડોકું ઘુણાવી ના કેમ પાડે છે ? શું તેનું કારણ મને નહિ જણાવે ?

“આરા પિતા, આજ હું તેજ જણાવવા આવ્યો છું, એક દિવસ શિકાર ખેલતાં હું મારા જોડીદારોથી ભુદો પડી-પાણીની ખાસથી પીડાનો હતો, એટલામાં એક ગામડું મ્હારી નજરે પડ્યું.”

હું શરીરમાં સ્હેલી સર્વ શક્તિનો વપયોગ કરી તે ગામડા તરફ દોડ્યો, પરંતુ નજદીક જતાંજ લગભગ મને ચક્કર આવ્યાં, તેજ વખતે એક ખુબસુરત ગામડીયન છોકરી જળ બરી જતી હતી, તેણે મારા આ સંકટને સમજી લીધું, ને તુરતજ મ્હને પાણી પાછ બેઠોશ થતો અટકાવ્યો, મ્હારો હીમતી જન જણાવ્યો.

આ સાંભળી છોકરીની રક્ષા મેં જોયું, ત્યારે મને લાગ્યું કે, આ મનુષ્ય લોકનું સોંકર્ષ નથી, પરંતુ તેમાં દૈવી તેજ છે અર્થાત એ ધણીજ ખુબસુરત મુનોહર ને કેળવાયેલી જણાઇ, ને મેં તેજ વખતથી મ્હારું દીલ તેણીના પર સદેકે ક્યું.

અવારનવાર હું તે ગામડામાં સાધારણ સીપાઇના વેષમાં જતાં હતો, ને તે બાળા સાથે મ્હારો અનદદ પ્રેમ બંધાયો તેથી પણ મને સાધારણ સીપાઇ તરીકે ઓળખતી

છતાં દીવોળનથી ચલાવા લાગી, ને તેથી ઓ, પિતા ! મેં તેને પરણવા નિશ્ચય કર્યો છે, આપ ફક્ત મુરખીની મંત્રુરીનોજ ફક્ત ઠીક છે," શાહનશાએ પિતાની વિતેક પાત કહી સંભળાવી.

‘તેમ કહી બને નહિ, શાહનશાની એમજ એક દલકાણુખની આંખોથી જઈ શકે નહિ બેઠા, તારે માટે તો મેં બળવાન શાહ અલાઉદ્દીનની, પુત્રી શાહનશા ત્રાહીરાની માંગણી કરવાની જોઈવલું ચાલુ રખાવી છે. તો દેશના બધા ખાતરે પણ તું જરૂર તારો વિચાર પડતો મુશ્કેલી મારા કુટુંબને તાપે થવાનું કદાપણ. સલામતી એવી મને આશા છે દીકરા ?’ તે વૃદ્ધ સુલતાને કંઈક મુરખીગીરીથી કંઈક સલામતીને કંઈક પટામણી બરેલા સાહે કહ્યું.

શાહનશા કહીરદીન જણે આસમાનમાં ચતા મેલના કડાકાથી રાતની વખતે મયુર ચીસ પાડી લે, તેમ ચીસ પાડી કહે. ‘ઓ પિતા, ખુદા ને આપ મને માફ કરજો, પણ હું તે સુંદર છોકરી કે—

જેનું થતાં પગ સ્મરણ પણ સુખ સ્વર્ગનું હું અનુભવું
હા, તે વિના મુજ અર્થ શું જન્મતમંડી જીવવું.

અને આ સત્પત્ર કહું છું કે તેણીના વિના મારું જન્મમાં જીવવું હું નકામુ માનું છું. સુલતાન તો શાહનશાના આ વચનો સાંભળી સમજી ચિત્તવત બની ગયા, તેણે સુલતાનને બોલાવી તેની દ્વારા શાહનશાને ધણે ધણે સમજાવે, પણ

પ્રેમી તેમજ વટે નહિ કરે ન બીજી વાત
કાંટે પણ ફાટી નહિ જેમ પડોળે ખાત

અને તેથી સુલતાને અતે નિરાશ થઈ, તેને આ બાબતપર ફરી વિચાર કરવાનું કહી મુસાફરીનો શ્રમ ઉતારવા આરામ લેવા ફરમાવ્યું.

શાહનશા તુરતજ પૈતાના આરામ ગૃદમાં ગયો, કે પાછળથી સુલતાને તેનાપર ધુપો પહેરાયા પાની અઝા કરી દીધી, ને બીજી બાજુથી હસનઅલી ખાનને મોકલી પેલી ગામડાની ખુબસુરતીને ક્યાંક ખુણે ખોચે દેખાવાની કેન્દસાડવાની મુક્તિ અમલમાં મુકાઈ.

રજપ્રપંચના પાસા તુરત નંખાયા, ને દરેકની આશામાં બેઠેલી તે સુંદર છોકરી અને તેના વૃદ્ધ કાકા સલીમને હસનઅલીખાનનાં મણસો પકડી લાવ્યાં ને જ્યારે તે જ્ઞાનખાનામાં સુલતાનાનો સમક્ષ તે નિરપરાધી બાળાને લાવવામાં આવી ત્યારેજ તેણી સમજી શકી, કે તેણીનો આશક એક સાધારણ સીપાઈ નહિ, પણ આ દમામદાર સુલતાનનો શાહનશા છે.

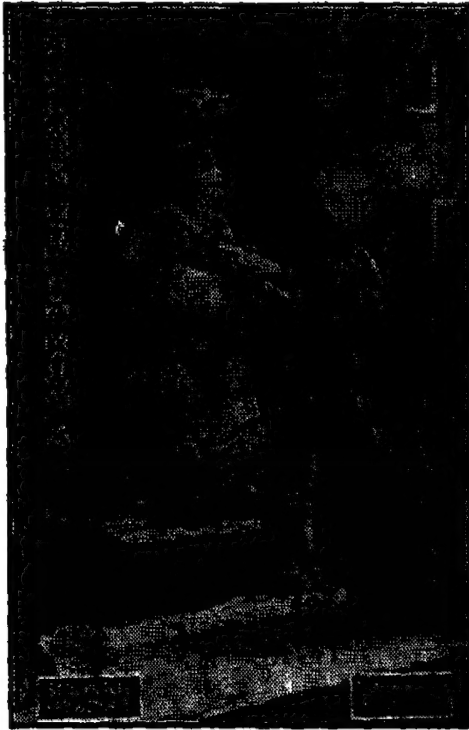
સુલતાનાએ આ નીર્દોશ રૂપસુંદરીને જોઈ તેના રૂપે તેણીને પણ મુગ્ધ કરી, પરંતુ તેણીના ખાનદાનને તેને સુગ ચડાવી, ને તેથી તેણીને ધમકાવી સુલતાનાએ કહ્યું “કંગાલ છોકરી ! શાહનશા માથેનો તારો ખર આજથી ખતમ થવો જોઈએ નહીંતો તેની ખરાબીનું તુંજ કારણ થઈ પડશે.

તે બીચારી શું જવાબ આપે ? તેણીનું મુખ હસનઅલીખાનનાં કુર માણસેએ બાંધ્યું હતું, તેથી તેણીએ અગુબીની આંખો નીચે ઢાળી સુલતાનના ફરમાનને તાબે થવા તેણી તૈયાર છે ! એમ જણાવ્યું.

સુલતાનાએ આગળ ચલાવ્યું, અને તને અને આ તારા છોક્રને અમ - પણ

અસરારી રાજ્યની સરહદપાર કરી આવશે, ખચરદાર, ત્યાંથી કોઇ દીવસ આ તરફ આવવાની હિમત કરશે તો બનથી જશે.”

તે ક્રેશ્ન મુંદરતાના ખજાનાએ મરતક નમાવી તે કમુલ કહ્યું, એટલે સુલતાનએ તે મુંદરતાની તેના રક્ષક કાઢી સંઘીમ બન્યો. દેસપાર કર્યા ને દેસપાર કરતાં પહેલાં એક નવું દિવસ રચવા મુંદર માણુકને સાહજાદાએ આપેલા અલ-કારો સુલતાનનાએ ધીનવી લીધાં.

૪૬ સુલતાન પણ આ બેઠવણથી જલુ ખુશ થયો, ને તેણે તેજ દીવસે સુલતાન અલાઉદ્દીનની સાહજાદીનું સાહજાદા ક્રીડીદીન આદે માંચું કરવા પ્રેતાના કુતોને રવાના કર્યા, ને પછી સાહજાદા આગળ જઈ ખુશ્યું “કેમ બેઠા” હવે કેમ તારા વિચાર કર્યા કે ?

સાહજાદાએ તો ઉડી નિવાસ નાંખી કહ્યું, “પિતા શું કહ્યું—આજ જેમ મારા માતાને આહો છો, તે કરતાં વધુ પ્રેમથી હું તે મુંદર માણુકને આહુ છું.”

સુલતાનના કોખનો પાર ન રહ્યો, તેણે સાહજાદાને તરછાડી નાંખતા

કહ્યું “નાદાન છોકરા અહીંથી ચાલ્યોજ, જ્યાં સુધી બાપના હુકમને તાબે થવા જેટલું શાશ્વત્વ ખુદાતાલા તને ન આપે, ત્યાં સુધી અહીં ન આવતો.”

શાહબદાને એટલુંજ જોઈતું હતું તે તુરત બાથામાંથી છુટેલા તીરની માફક ત્યાંથી છુટ્યો, ને સીધો માથુકના ગામમાં તરફ ગયો, પણ અફસોસ ! ત્યાં આવતા પોતાની મધુરી માથુકનો મેળાપ તેને થયો નહિ, તપાસ કરતાં એક પાડોશજી જણાવ્યું કે “તે છોકરી તારી ઇંબા વખતની મેરઠાજીથી વહેમમાં પડી એક બીજા બહારના ગામ વસતા મરદની સાથે ઇત્ત કરી ચાલી ગઈ છે.

શાહબદાએ આ વાત માનવા સાફ ના પાડી, પરંતુ જ્યારે તે પડોશજી શાહબદાને બોટ આપેલા અલંકારો તેને પાછાં સુપરત કર્યાં, ત્યારે તે પ્રેમી આસક આંસુ વરસાવતો કકળી ઉઠ્યો:—

અરે પ્યારી તારી પળ વિષળ માળા મુખ મળું

અને તારે માટે જન્મત પરનાં સડં મુખ તણું

છતાં રે રે તું તો નિરદય થઈ ક્યાં તણ મધ

અરે તરા વિનાં, મમ જીવન જ્યોતિ મુજ મધ.

પરંતુ અફસોસ તે અત્યારે અરણ્યરૂઢ સરખો નિરર્થક હતો; ને તેથી રડતી આંખે; ને જળતે હૃદયે શાહબદાને મહેલમાં પાછા ફરી પીતાની આજ્ઞાને આધીન થવા શીવાય બીજો કોઈ રસ્તો તેને માટે રહ્યો નહીં.

અરેખર પ્રેમીઓને સંસારમાં દુ:ખ ને આંસુ શીવાય બીજી અનુભવવાનુંજ નથી હોતું, જેમ શાહબદા માથુકની વાદીમા માલતમ-રૂપીટ-કરી રહેલો હતો, તેમ તે શહેરની નજદીકના પહાડો ટેકરીઓમાં પણ કોઈ કોઈ રાતના એકે તેવુંજ દર્દમંદ રૂઢ થતું.

તે પણ એક આસકનુંજ હતું, તે પણ શાહબદા જેવાજ એક પ્રેમના બગરમાં પાછો પડેલો નવજવાન હતો, તેનું નામ અહમદખાન હતું, તે કેમકેની ખુબસુરત બહાદુર રાણી હબીબાનો પ્યાર મેળવનાર એક વખત બાગ્યવંત સરદાર હતો, પણ—મધમાંપના જેવી નવીન નવીન પુલની વાસ લેનારી મધ યુક્તનારી રાણીને તેનાપર કોપ ઉતરતાં તેને મારી નાખવા આજ્ઞા કરેલી પરંતુ મરશીના નામની એક જવાન દાસી કે જે અહમદખાનને અંતરથી ચડાતી હતી,—તેણીએ તેને બચાવી નક્કાડી મુક્યો હતો, તે આ શાલીમારથી સેંકડો દુર આવેલા હીમગીરીના શિખરને પોતાના પ્રેમબીનાં આસુઓથી બીજવતો, વખતો વખત—સુખ ઉગતાં આવશ્યતાં અંદાનાં રૂપેરી કિર્ણો જન્મતં રૂપેરી બનાવતો હોય ત્યારે ત્યારે રાણીના પ્રેમની યાદ કરતો બગડતો કે—

આપાં જોય દાન— અજવાળાં તે રાતના

આજે સુધી બાન, પ્યારી કાં તું પ્રેમનું.

અને હા, એવું એવું કંઈ તે પ્રેમના ઉન્માદમાં લવતો બગડતો, ને સુલતાનની સરહદના ગામડાઓમાં બટકતો હતો.

પણ અરે, આ ચિરલી આસકના દુ:ખનું રૂઢ રડવા આપણે ક્યાં બેસી શકા, આલો. એને તો રડવા દો, પહાડોના પથરા પ્રેમના આંસુઓથી પીમળાવવા દો,

આપણે શાહજાદાનીજ ખબર લઈએ,—શાહજાદો તે ગામડાની ખુબસુરત માથુક ગુમાવ્યા પછી જગતથી ઉદાસ થઈ ગયો હતો, ને રસ વગરનું જીવન તે મહેલમાં વિતાવતો હતો, એટલામાં ગયેલા સુલતાનના દુતો શાહજાદો નાદિરાને લઈ આવી પહોંચ્યા.

શાહજાદોને જ્ઞાનખાનામાં લેતાં પહેલાં વેવીસાળની કિંમત કરવાની હતી. ને તેથી તે બાદશાહ જાદો ખાનામાંથી કિતરી જ્યાં શાહજાદો વિચાર શુન્ય ઉભો હતો, ત્યાં ધીમે પગલે ચાલી આવી સંસારથી દંટાળેલા તપસ્વી જેવો શાહજાદો તો એમને એમ લાગણી વગર ઉભો રહ્યો એ જોઈ મુંઝતાનાએ કહ્યું ખારા બેટા, આ તારી બાવી પડણેતરને મીઠા શબ્દોથી આવકાર કાં નથી આપતો ?

શાહજાદાએ નિર્વાસ નાંખી મન રાજ બળકાટ ક્યો. હા ! શું કંઈ

દીલની સૌ મીઠાશ; દીલરૂઆ સાથે ગમ,

જીવનમાં કડવાશ, એક હવે બાકી રહી.

અને શાહજાદાને આ બળકાટ જાણે તે ચતુર શાહજાદો સમજી ગઈ હોય એમ કીણું આંખા જુરખમાંથી—તેજસ્વી આંખો ચમકાવતી મુઠ્ઠા હસી બોલીઃ—
“શું ત્યારે તે બનવા જોઈ છે, કે મારા નાથના દીલમાંથી પેલી મામડાની ગેરી નથી વિસરાતી ?”

શાહજાદો એકદમ ચમક્યો, કેમકે શાહજાદાના તે સુંદર ધીમા બે બોલમાં તેને પોતાની ગામડીયન પ્રીયાના અવાજનો પડવો માલુમ પડ્યો તુરત તે બેખાકેલા થઈ અભરાઈ શાહજાદો નાદિરા તરફ જોવા લાગ્યો. એટલામાં દાસીએ તેના મોઢા પરનો જુરખો ધીમેથી ઉતાર્યો ને શાહજાદાથી ચીસ પડાઈ ગઈ “ઓ ખુદા, આ ક્યાંથી ?”

અને ફા, તે શાહનહી નાદીરા ખીજી કોઈ નહી પશુ તેની મામડાની પ્રીયા પેલી રૂપવંતી માશુક પોતે હતી ને તે સબંધમાં શાહનહી વધુ સંબંધમાં પડે પહેલાંજ તેણીને ખુલાસો કર્યો કે, પ્રીય શાહનહી હું તેજ મામડાની છોકરી છું કેટલાક વખત પહેલાં મારા શાહ પીતાએ મારાં લગ્ન મારી મરજી સ્વીકૃત કરવાનું નક્કી કરવાથી હું મારા વીશ્વાસુ વૃદ્ધ ખાજેસરા સલામ સાથે ગામડામાં છટકી આવી હતી, ને અજબ સંજોગે તું ખારા સાથે ખારમાં પડી હતી, પરંતુ જ્યારે મને દલકા કુળની જાણી તમારી માતાએ મને ને વૃદ્ધ સલીમને દેશપાર કર્યા ત્યારે ફરી હું મારા પીતાની રાજધાનીમાં ગઇ, એટલામાં તમારા પોતાના દુતો તમારા માટે મારી માગણી કરવા ત્યાં આવી પહોંચ્યા, જેમાં મેં મારી ન પસંદગી દેખાડતાં મારા શાહ પીતાએ મને દુતો સાથે અહીં મોકલી.

અહીં આનંદની અવધી થઇ રહી, કૃષ્ણવાર શાહનહી પોતાનું ખાન બુલી ગયો. સુલતાન ને સુલતાના પશુ ખુશ થયાં. જો કોઇપણ નાંગજ થયું હોય તો એક સરદાર દસન અલી ના હતો, કે જે નાદીરાના અનુપમ સૌનદર્ય ઉપર મુગ્ધ થઇ તેણીને પોતાની ખનાવા ચલાતો હતો. ને ખીજે સુલતાનના જ્ઞાનખાનાને વડો ખાજેસરા યુસુફ હતો. કે જે નાદીરા સાથે વૃદ્ધ સલીમને જ્ઞાનખાનાના ઉપરી તરીકે નીમીધ આપેલો જેતાં અદેખો બન્યો હતો.

આમ છતાં રાજમહેલમાં આનંદના પુર દિલખ્યાં, વૃદ્ધ સુલતાન પશુ શાહનહી ની શાહનહી સાથે ખાજેસરાની શાહીના ખ્યાલથી ખુશ ખુશાલ બની દરવાર બરી બેઠો હતો, પશુ તાઅરે સંસારના કોઈના સુખી દીવસો-ખુશીના દલાલો-કામને માટે ટક્યા છે, કે સુલતાનના ટકે? કેમકે એજ વખતે કેશમીરની મહારાણી વસતીના સરદારો સુલતાનની મુલાકાતે આવી ઉભા ને મહારાણીને સંદેશો જણાવ્યો કે ઓ સુલતાન! કેશમીરની મહારાણીનું મોટું લશ્કર તમારી સંરક્ષક પર આવી ચોમ્યું છે, જેમ અનેક રાજ્યોએ ખડખડી આપી મહારાણીનું સાંવકામ કબુલ કર્યું છે, તેમ તમે કરોશો તો તમોને અને તમારી પ્રજાને મહારાણી બચાવી લેશે, પશુ જો તેમ કરવા તદ્દપાર નહી હશે, તો તે મોટું લશ્કર આ દેશ પર ધસી આવશે.”

કેશમીરના ચોદાનાં આ વચનોથી રંગમાં ભંગ થયો. સુલતાન મહારાણે મથો, પશુ શાહનહી ઝંઝીરદીને તે મમર સરદારોને જવાબ વાલ્યો કે “ઓ સરદારો તમારી મમર રાણીને જઈ કહો કે કાલ સ્તવારે શાહનહી ઝંઝીરદીને તમારી રખત આવી તમારા પડકારનો જવાબ વાળશે.”

તેઓ ગયા, ને શાહનહી આપને ધીરજ દેતો, હવે શું કરવું તે પર વિચાર કરતો હતો, એટલામાં ખાજેસરા યુસુફે આવી શાહનહીના દાનમાં ધીમેથી કહ્યું, “નામદાર, જરા માગી સાથે ચાલશે? મારે તમને કંઈ અવનવું દેખાડવું છે?”

શાહનહી કંઈક શંકામાં પડી યુસુફ સાથે ગયો, તે તેને એલેરીમાં લઇ ગયો, કે જ્યાંથી શાહનહી નાદીરાના ઓરડામાં નજર પડતી હતી, તેણે યુસુફના કહેવાથી અંદર દ્રષ્ટી કરી, તો હાથ શું દેખાવ નજરે પડ્યો,—શાહનહી નાદીરા, સરદાર દસનઅલીખાનના હાથમાં પડી હતી.

શાહનહીની આંખ ફાટીજ મઘ, તેની શુદ્ધી શુદ્ધી પ્રેમ, સ્નેહ સખાનાં ચુર-ચુર થઇ જતા જણાયા, તે લોહીના મોટ મળા નીચે ઉતર્યો. યુસુફને કહ્યું “જ-

શાહનદીને મારા ઓરડામાં બેસાવી લાવ ” ને પણ વારમાંતો તે હુકમનો અમલ થયો. શાહનદી અવરસ થીલે શાહનદા આગળ હાજર થઈ.

“ નાદીરા આપણા લગ્ન હાલ અટક્યાં છે. ” શાહનદાએ તીખા ને કંઠવાસ બરેલા અવાજે કહ્યું, ને શાહનદીએ ચમકી પુછ્યું “ વ્હાલા, આમ એકાએક લગ્ન અટકાવવાનું કારણ ? ”

શાહનદા સુખજ રહ્યો, તેણે એક અર્થસૂચક નજર શાહનદી તરફ ફેંકી કહ્યું “ મને તારી સાથે તારા ઓરડામાં લઈ ચાલ, ત્યાં હું જણાવીશ. ”

તે પ્રેમી માથુંક મુઝાક મઠ્ઠ; છતાં શાહનદાની પાછળ પાછળ તે ઓરડા તરફ ગયો, ને ત્યાં પહોંચતાંજ શું જોવામાં આવ્યું ? હસનઅલીખાન મુડકું થઈ પડ્યો હતો ?

એકદમ તે હુટણપર શાહનદાના પગમાં પડી ચીસ પાડી બોલી લઈ “ નાથ, હું નીર્દોષ છું, તદન....પણ કેણું સાંભળે ? શાહનદા તેણીને તરછોડી, તેણીને ગુલામડી તરીકે જ્ઞાનખાનામાં રાખવાનું ફરમાવી કેમીરની મહારાણીની જાવણી તરફ ઉપડી ગયો.

તે સંસારના જુદાપણા ને દગા ફટકાને જણી લઈ ન્હાસી જનારા જોગી જેવો, જગતથી ઉદાસ—જીવનની દરકાર વગરનો રાણીની મોટી જાવણીમાં આવી રાણીની સન્મુખ થયો ને પડકાર કર્યો કે “ ઓ રાણી, નાહક નિર્દોષ પ્રજાનું લોહી રેડવોને બદલે તારા બહાદુરમાં બહાદુર સરદારને મારી સાથે દૂધ મુઠ્ઠમાં ઉતારી આપણા વચ્ચેની હારજીત નક્કી કરવી, એ બહાદુરીનું લક્ષણ છે.

શાહનદાના સૈફરો, તેની શુરવીરતાએ ને નીડરતાએ રાણીને મુગ્ધ બનાવી અને તેણીએ શાહનદાની શરત ટચુલ રાખી પોતાના બહાદુર પટ્ટાખાજ ને તેની સામે મુઠ્ઠમાં ઉતર્યો, પણ વીજળી માળા તો આખરે ઝહીરદીનનાજ ગળામાં આવી પડી, તે જીત્યો.

રાણી, પ્રેમ હવસને બહાદુરીની તરસી રાણી ઝહીરદીન પર મોહી પડી, તેણે તે ઝહીરદીનને પોતાના તંત્રમાં રાખી તેની પાસે પ્રેમ ચાચના કરી,—પણ નહિ. નાદીરાના પ્રસંગથી સર્વ ઓરતજાતને ધિક્કારનારા ઝહીરદીને રાણીના પ્રેમ કરતાં અંદર પીવું વધુ પસંદ કયું.

રાણીએ તેને તેમ કરતાં અટકાવ્યો, ને પછી સુઠતીથી પાસાની રમતમાં શાદી કરવાની શરત કરી તે ચતુર ગણી ઝહીરદીનને જીતી શકી દરમ્યાન સુલતાન મરણ પામતાં ઝહીરદીનને રાજચંદાનીમાં આવવાની ફરજ પડી, રાણી હાથીખા પથ્થુ સાથેજ મઠ x x x x x x x x x x

હવે તે દીવસ આવી પહોંચ્યો કે જે દીવસે ઝહીરદીનનો રાજચાલીપેક ઉત્સવ અને રાણી વસંતી સાથેના લગ્નનો મહોત્સવ ઉજવામાં દરબારમાં નાચરંગનો મેળો

વડો થયો, અદમાશ ખાજેસરા યુસુફે ગુલામડી તરીકે જ્ઞાનખાનામાં રહેલી નાંદિરાને મુલતાન ઝહીરદીન ને રાણી વસંતીની આગળ નાચવા કહી કરી, ઝહીરદીનની તે તમ્બ નજર પડી, પરંતુ દુઃખી નાદીરાએ આંખમાં આંસુ સાથે પોતાની આપ વીતી, આખા દરબારને સુણાવી, ત્યાં, તલવારો ચમકી, ને શું પરીણામ આવ્યું તે પરદા પર જુઓ.

ખરેખર અદમાશ યુસુફનું કાવતરું કિધાડું પડતાં ને નાદીરાને નીરોષ તરીકે જાહેર થતી જોઈ તમે ખુશ થશો જ્યારે હવસી મહારાણી હખીખાને ઝહીરદીન સાથેના લગ્ન પ્રસંગે પોતાના પુરાણા આશક અહમદખાનને લાથે મરતી જોઈ. તમે કરણીનાં ફળ કેવાં જુરાં હોય છે, એ સહબોધક સાર સમજી શકશો ને પવીત્ર પ્રેમના ગુણ માતા માતા ઘેર જશો.

**Good work
at
Low
Prices**

**Each job
is done with
Personal
Care**

ખાડીયા
તમારા ધંધાને ઉચ્ચગતિ
અને ફેરફાર બનાવવાને ફક્ત ઉત્તમ પ્રકારના

છાપકામ

નીજરૂર છે અને તે અમે સરતા ફરથી કરી આપીએ છીએ

**વિવેકાનંદ
મુદ્રણાલય**

અમદાવાદ

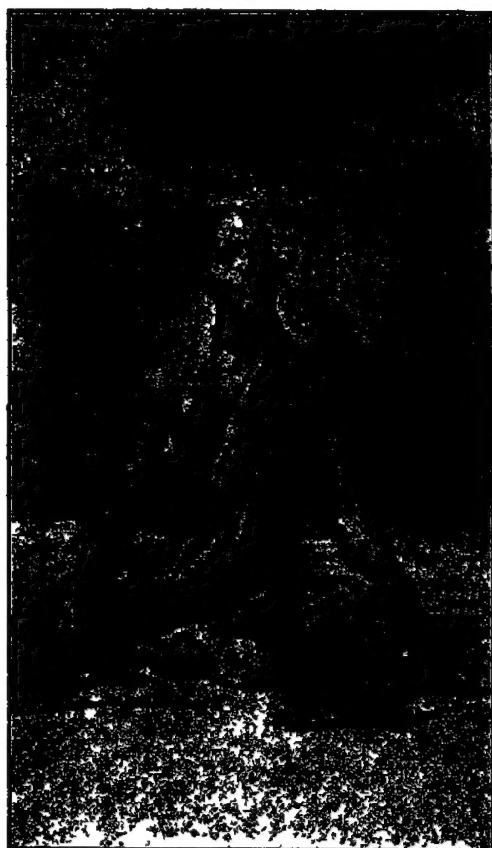
એક સસ્તું છપાયલું હેન્ડબીલ વાંચ્યા સિવાય ફેક્ટરી દવામાં આવે છે જ્યારે ઉત્તમ પ્રકારે છપાયલું તેજ હેન્ડબીલ વારંવાર વાંચાય છે અને તેથી છેવટે તે સસ્તું પડે છે.

બહાર પડ્યું છે

સ્વામી રામતીર્થનું

જીવન ચરિત્ર

પ્ર
થ
મ
સ
ચી
ત્ર
આ
વૃ
ત્તી
૧

સ
કે
લું
કીં
મ
ત
રૂ
ત્રણ
પાટ્ટેનું છું

(સ્વામી રામતીર્થ)

“રામ બાહ્યાજી” ના નામથી પોર્વાત્ત તથા પાશ્ચાત્ય દેશોમાં વિખ્યાત
એવા સ્વામી રામના બા જીવનને કથો સાચો દૌંદીવાન નવી વાંચે ?
નીચેને સરનામેથી મળેલાં:—

વિવેકાનંદ મુદ્રણાલય, ખાડીઆ ન્યુરોડ—અમદાવાદ.

